

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**Кафедра русского языка**

Аннотация к дипломной работе  
**«Лингво-правовые аспекты искусственной номинации  
(на материале товарных знаков и  
фирменных наименований)»**

Герман Анна Игоревна

Научный руководитель –  
профессор  
Ратникова И. Э.

2022

## РЕФЕРАТ

Количество использованных источников – 53.

**Ключевые слова:** ИСКУССТВЕННАЯ НОМИНАЦИЯ, СЛОВЕСНЫЕ ТОВАРНЫЕ ЗНАКИ (СТЗ), ФИРМЕННЫЕ НАИМЕНОВАНИЯ, ОНОМАСТИЧЕСКОЕ ПРОСТРАНСТВО, КОНФЛИКТОГЕННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ, НЕЙМИНГОВАЯ ЭКСПЕРТИЗА.

**Объект** исследования – словесные товарные знаки и фирменные наименования, выступающие, с одной стороны, как единицы ономастического пространства языка, с другой – как объекты сферы прав интеллектуальной собственности.

**Предмет** исследования – лингвистические (семантические и структурные) и правовые характеристики словесных товарных знаков и фирменных наименований.

**Цель** работы – определить лингво-правовые характеристики словесных товарных знаков и фирменных наименований как единиц ономастики и объекта нейминговой лингвоэкспертной практики.

**Методы исследования.** Методы аналитического описания (сбор, наблюдение, интерпретация систематизация, обобщение языкового материала); классификации; лингвокультурологического анализа; компонентного анализа семантики; количественной обработки данных.

**Основные результаты исследования.** Раскрыта специфика словесных товарных знаков и фирменных наименований как периферийных единиц ономастического пространства языка. Выявлены лингвистические характеристики СТЗ и фирменных наименований, способы семантического выражения в них языковой картины мира. Определены правовые характеристики СТЗ и фирменных наименований (требования, предъявляемые к ним при регистрации; формальные и семантические ограничения на выбор лексем), а также источники их конфликтогенности. Систематизированы основные характеристики предварительной и судебной нейминговой экспертизы с точки зрения ее объекта, задач, вопросов к эксперту, методов лингвистического анализа, источников, к которым апеллирует эксперт.

**Практическая значимость работы.** Теоретические результаты работы и собранный в ней ономастический (нормативный и конфликтогенный) материал могут быть использованы: а) для дальнейшего изучения проблем соответствия словесных товарных знаков и фирменных наименований лингвистическим и юридическим нормам; б) в общих и специальных курсах по ономастике, лингвокультурологии, юрислингвистике для филологических специальностей вузов; в) в практике разработки и регистрации наименований товаров, услуг и организаций.

## РЭФЕРАТ

Колькасць выкарыстанных крыніц – 53.

**Ключавыя слова:** Штучная намінацыя, СЛОЎНЫЯ ТАВАРНЫЯ ЗНАКІ (СТЗ), ФІРМОВЫЯ НАЙМЕННІ, АНАМАСТЫЧНАЯ ПРАСТОРА, КАНФЛІКТАГЕННЫ ПАТЭНЦЫЯЛ, НЕЙМІНГАВАЯ ЭКСПЕРТЫЗА.

**Аб'ект даследавання** – слоўныя таварныя знакі і фірменныя найменні, якія выступаюць, з аднаго боку, як адзінкі анатастычнай прасторы мовы, з другога – як аб'екты сферы правоў інтэлектуальнай уласнасці.

**Прадмет даследавання** – лінгвістычныя (семантычныя і структурныя) і прававыя харектарыстыкі слоўных таварных знакаў і фірменных найменняў.

**Мэта працы** – вызначыць лінгва-прававыя харектарыстыкі слоўных таварных знакаў і фірменных найменняў як адзінак анатастыкі і аб'екта неймінгавай лінгваэкспертнай практыкі.

**Метад даследавання.** Метады аналітычнага апісання (збор, назіранне, інтэрпрэтацыя сістэматызацыя, абагульненне моўнага матэрыялу); класіфікацыі; лінгвакультаралагічнага аналізу; кампанентнага аналізу семантыкі; колькаснай апрацоўкі дадзеных.

**Асноўныя вынікі даследавання.** Раскрыта спецыфіка слоўных таварных знакаў і фіrmовых найменняў як перыферыйных адзінак анатастычнай прасторы мовы. Выяўлены лінгвістычныя харектарыстыкі СТЗ і фіrmовых найменняў, спосабы семантычнага выражэння ў іх моўнай карціны свету. Вызначаны прававыя харектарыстыкі СТЗ і фіrmовых найменняў (патрабаванні, што прад'яўляюцца да іх пры рэгістрацыі; фармальныя і семантычныя абмежаванні на выбар лексем), а таксама крыніцы іх канфліктагеннасці. Сістэматызаваны асноўныя харектарыстыкі папярэдній і судовай неймінгавай экспертызы з пункту гледжання яе аб'екта, задач, пытанняў да эксперта, метадаў лінгвістычнага аналізу, крыніц, да якіх апелюе эксперт.

**Практычнае значэнне працы.** Тэарэтычныя вынікі працы і сабраны ў ёй анатастычны (норматыўны і канфліктагенны) матэрыял могуць быць выкарыстаны: а) для далейшага вывучэння проблем адпаведнасці слоўных таварных знакаў і фіrmовых найменняў лінгвістычным і юрыдычным нормам; б) у агульных і спецыяльных курсах па анатастыкі, лінгвакультуралогії, юрыслінгвістыцы для філалагічных спецыяльнасцей ВНУ; в) у практыцы распрацоўкі і рэгістрацыі найменняў тавараў, паслуг і арганізацый.

## ABSTRACT

The number of sources used is 53.

**Key words:** ARTIFICIAL NOMINATION, VERBAL TRADEMARKS (VTM), BRAND NAMES, ONOMASTIC SPACE, CONFLICTOGENIC POTENTIAL, NAMING EXPERTISE.

**The object of the study** is verbal trademarks and trade names, acting, on the one hand, as units of the onomastic space of the language, on the other hand, as objects of the sphere of intellectual property rights.

**The subject of the research** is the linguistic (semantic and structural) and legal characteristics of verbal trademarks and brand names.

**The purpose of the work** is to determine the linguistic and legal characteristics of verbal trademarks and brand names as units of onomastics and an object of naming linguistic expert practice.

**Research methods.** Methods of analytical description (collection, observation, interpretation, systematization, generalization of linguistic material); classification; linguoculturological analysis; component analysis of semantics; quantitative data processing.

**The main results of the study.** The specifics of verbal trademarks and brand names as peripheral units of the onomastic space of the language are revealed. Linguistic characteristics of STZ and brand names, ways of semantic expression of the language picture of the world in them are revealed. The legal characteristics of STZ and brand names (requirements for them during registration; formal and semantic restrictions on the choice of lexemes), as well as the sources of their conflict potential, are determined. The main characteristics of preliminary and judicial naming examination are systematized in terms of its object, tasks, questions to the expert, methods of linguistic analysis, sources to which the expert appeals.

**The practical significance of the work.** The theoretical results of the work and the onomastic (normative and conflictogenic) material collected in it can be used: a) to further study the problems of compliance of verbal trademarks and trade names with linguistic and legal norms; b) in general and special courses in onomastics, cultural linguistics, jurislinguistics for philological specialties of universities; c) in the practice of developing and registering the names of goods, services and organizations.